

Valtiovarainministeriö

valtiovarainministerio@vm.fi

tiedoksi:janne.hayrynen@vm.fi

ursula.hiilivirta@vm.fi

Viite: VMO12:00/2018

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Valtiovarainministeriö on 11.9.2018 pyytänyt lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain muuttamisesta sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi. Nasdaq Helsinki Oy (jäljempänä "Pörssi") kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan kunnioittavasti seuraavan.

Yleistä

Esityksen tavoitteena on ollut pääasiassa korjata teknisiä, viittauksiin liittyviä virheitä. Pörssin näkemyksen mukaan esitys sisältää myös sisällöllisiä muutoksia kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annettuun lakiin (jäljempänä "RahKaL"). Muutoksia on ollut osin vaikea hahmottaa, kun niitä ei ole kaikilta osin merkitty (esim. RahKaL 1:2§).

Pykäläkohtaiset kommentit ehdotettuihin muutoksiin

Pörssin yksittäiset kommentit ehdotettuihin muutoksiin on esitetty alla pykäläkohtaisesti.

RahKaL 2:19 § - Tilintarkastus ja velvollisuus toimittaa jäljennöksiä eräistä asiakirjoista

Esitysluonnoksen perusteluita tulisi täsmentää niin, että todettaisiin veloitteen pörssin sijasta ulottuvan myös pörssin tilintarkastajiin.

RahKaL 3:1 § - Säännellyn markkinan toiminnan järjestämistä koskevat vaatimukset

Ehdotuksen RahKaL 3 luvun 1 §:n 2 momentti on luettavissa siten, että tehtäväkuvien erittely on laajennettu koskemaan kaikkia pörssin henkilöstöön kuuluvia henkilöitä. Jotta pörssin velvoitteita ei kansallisesti laajenneta ja jotta jatkossakin intressikonfliktien hallinta kohdistuu ensisijaisesti henkilöihin, joiden työnkuviin liittyy eturistiriitariski, Pörssi ehdottaa että kyseiseen pykäläehdotukseen tehdään seuraavat muutokset:

Pörssillä on oltava toimintaperiaatteet pörssin toimintaan liittyvien eturistiriitojen tunnistamiseksi, niiden ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi. Toimintaperiaatteissa on otettava erityisesti huomioon eturistiriitatilanteet, jotka voivat vaikuttaa pörssin toimintaan tai pörssille 2 §:ssä säädetyn valvontatehtävän luotettavaan

hoitamiseen, mukaan lukien ~~Pörssin henkilöstön tehtävänkuvien at on~~ eriytettyä minen tarpeellisessa laajuudessa ~~vä~~ eturistiriitojen ehkäisemiseksi. Pörssillä on oltava avoimet ja syrjimättömät säännöt ja menettelyt asianmukaisen ja tasapuolisen kaupankäynnin turvaamiseksi sekä puolueettomat perusteet toimeksiantojen tehokkaaksi toteuttamiseksi.

RahKaL 2:31 § - Pörssin sisäpiirirekisteri

Pörssi ehdottaa, että Pörssin sisäpiirirekisterin julkisuusvaatimuksesta luovutaan. Pörssin velvollisuutena on hoitaa työntekijöitä koskevien kaupankäyntisääntöjen valvonta osana Pörssin normaalia sisäistä valvontaa. Omistustietojen julkistaminen, joka on yksityisyyden suojan kannalta ongelmallista, ei käytännössä tehosta valvontaa. Pörssin tiedon mukaan muissa Pohjoismaissa ei ole vastaavaa julkisuusvaadetta. Myöskään Finanssivalvonnasta annettu laki ei edellytä viranomaisisten omistustietojen julkisuutta.

RahKaL 3: 17 § - Sopimus markkinatakkauksesta

Pörssillä tulee olla kaupankäynnin luonne ja laajuus huomioiden riittävät markkinatakkauksjärjestelmät, sen tulee laatia kirjallinen sopimus markkinatakkauksesta ja sen tulee valvoa, että markkinatakkauksopimukseen sitoutuneet sijoituspalveluyritykset noudattavat markkinatakkauksopimusta (MiFID II¹ artikkelit 17(3)(b) ja 48(2) sekä RTS 8² artikkelit 1, 5 ja 6). Ehdotuksen luvun 3 17 §:n 1. momentin muotoilu on luettavissa siten, että pörssin velvollisuuksia laajennetaan kansallisesti asettamalla pörssille velvollisuus tunnistaa markkinatakkauksstrategiaa toteuttavat kaupankäyntiasapuolet kun sääntelyssä sopimukseen astumisvelvoite on asetettu sijoituspalveluyrityksille.

Ehdotuksen 3. luvun 17 §:n 2. momentin muotoilu luettaessa sitä päivitetyn 1. momentin kanssa on puolestaan luettavissa niin, että se laajentaa pörssin velvollisuuden markkinatakkauksjärjestelmän laadintaan myös muihin instrumentteihin kuin sääntelyn tarkoittamiin likvideihin ja muihin instrumentteihin, joissa se on kaupankäynnin luonne ja laajuus huomioiden tarpeellista (RTS 8 artikla 5).

Jotta pörssin velvoitteita ei kansallisesti laajenneta ja jotta markkinatakkauksjärjestelmää ja markkinatakkauksopimusta koskevat säännökset vastaavat MiFID II säännöksiä, Pörssi ehdottaa että kyseiseen pykäläehdotukseen tehdään seuraavat muutokset:

17 §

Sopimus markkinatakkauksesta

Pörssin on laadittava kirjallinen sopimus markkinatakkauksesta, johon kunkin markkinatakkauksstrategiaa säännellyllä markkinalla toteuttavan sijoituspalveluyrityksen tulee sitoutua kaupankäyntiasapuolen kanssa. Pörssin on huolehdittava, että sillä on tällaiset markkinatakkauksjärjestelmä, johon osallistuu sopimukset riittävän määrän sijoituspalveluyrityksiä ~~monen kaupankäyntiasapuolen kanssa~~ ottaen huomioon kaupankäynnin luonne ja laajuus.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa sopimuksessa on sovittava ainakin:

1) velvoitteesta antaa sitovista hintatarjouksia kilpailukykyisin hinnoin;

¹ DIRECTIVE 2014/65/EU OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 15 May 2014 on markets in financial instruments and amending Directive 2002/92/EC and Directive 2011/61/EU (recast).

² Commission Delegated Regulation (EU) 2017/578 of 13 June 2016 supplementing Directive 2014/65/EU of the European Parliament and of the Council on markets in financial instruments with regard to regulatory technical standards specifying the requirements on market making agreements and schemes.

2) likviditeetin tarjoamisesta ja muista pörssin järjestelmään osallistumiseen liittyvistä velvoitteista;

3) mahdollisista hinnanalennuksesta tai muista kannustimista likviditeetin tarjoamiseksi sekä muista markkinatakkaukseen osallistumiseen liittyvistä oikeuksista.

Pörssin on valvottava, että kaupankäyntiosapuoli noudattaa tässä pykälässä tarkoitettua sopimusta.

Pörssin on toimitettava Finanssivalvonnalle tieto sopimuksen sisällöstä ja muut sen pyytämät tiedot ilman aiheetonta viivytystä.

RahKaL 3: 18 § - Algoritminen kaupankäynti

Pykälä ehdotetaan muutettavaksi kokonaisuudessaan. Pörssin näkemyksen mukaan pykälään on tehty substanssimuutoksia, joita ei voida pitää luettavuuden ja selkeyden tarkastamisena vastaamaan myös sijoituspalvelulaissa käytettyjä ilmaisuja. Nämä substanssimuutokset olisi hyvä tuoda esille lakiehdotuksen perusteluissa.

RahKaL 3: 19 § - Suora sähköinen markkinoillepääsy

Pörssin näkemyksen mukaan on epäselvää mihin ehdotuksen luvun 3 19 §:n 4. momentin muotoilu "...jos kaupankäyntiosapuoli tai sen asiakas ei noudata, mitä tässä pykälässä säädetään." viittaa.

Pykäläkohtaiset muut kommentit

RahKaL 2 luvun 4 §, 8 uusi 8a pykälä

Pörssin toimilupaa koskevia säännöksiä on tarpeen tarkentaa, jotta ne ovat paremmin sopusoinnussa EU:n perusperiaatteiden kanssa. Samalla toimilupasäännökset tulisivat yhtenäisemmiksi Pohjoismaisen sääntelyn ja monenkeskistä kaupankäyntiä koskevan toimilupasääntelyn kanssa. Edellä mainituilla perusteilla esitetään seuraavat muutokset:

4 §

Toimilupahakemus

Valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta pörssin toimiluvan suomalaiselle osakeyhtiölle. Toimilupaa voidaan hakea myös perustettavan yhtiön lukuun.

Valtiovarainministeriö myöntää hakemuksesta pörssin toimiluvan 3 luvun x §:ssä tarkoitettulle ulkomaiselle yritykselle, jolla on tämän luvun pörssin toimilupaa vastaava toimilupa toisessa [ETA –]valtiossa.

Toimilupahakemukseen on liitettävä pörssin toimintaa ja mahdollista 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua muuta toimintaa koskeva suunnitelma sekä 3 luvun 7 §:ssä tarkoitettu hakemus pörssin sääntöjen vahvistamisesta. Hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset pörssin:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdosta ja tilintarkastajista;
- 3) sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta;
- 4) mahdollisten eturistiriitojen ja sidonnaisuuksien käsittelystä;
- 5) taloudellisista toimintaedellytyksistä;
- 6) valvontatehtävän hoitamisesta.

Jos toimilupaa haetaan perustettavan yhtiön lukuun, hakemukseen on lisäksi liitettävä riittävät selvitykset hakijasta.

Valtiovarainministeriön pyynnöstä hakijan on toimitettava ministeriölle toimiluvan myöntämiseksi tarvittavat lisäselvitykset.

8 §

Toimilupa eurooppayhtiölle

Toimilupa pörssin toiminnan harjoittamiseen on myönnettävä myös toisessa ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle tai tällaisen eurooppayhtiön sivuliikkeelle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen mainitun asetuksen 8 artiklan mukaisesti.

Valtiovarainministeriön on pyydettävä lupahakemuksesta kyseisen valtion arvopaperimarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Kotipaikan siirtoa ei saa rekisteröidä ennen kuin toimilupa on annettu. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

8a §

Toimilupa ulkomaiselle yritykselle

Toimilupa harjoittaa pörssitoimintaa Suomessa on myönnettävä myös sellaisen ulkomaisen yhtiön sivuliikkeelle, jolla

- 1) on muun [ETA-]valtion kuin Suomen myöntämä 3 luvun mukaista toimilupaa vastaava lupa ja yhtiö on viranomaisen tai muun toimivaltaisen elimen valvonnassa, ja
- 2) on syytä olettaa, että suunnitelman mukaista pörssin toimintaa harjoitetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten mukaisesti.

RahKaL 6:1 § Pk-yritysten kasvumarkkina

Esitysluonnoksen mukaan monenkeskisen kaupankäynnin järjestäjä voi pyytää Finanssivalvonnalta monenkeskisen kaupankäyntijärjestelmän rekisteröimistä pk-yritysten kasvumarkkinaksi.

Pörssi ehdottaa, että säännöstä muutetaan siten, että hakija voi pyytää rekisteröintiä vain osaan hakijan ylläpitämästä monenkeskisestä kaupankäyntijärjestelmästä. On tarkoituksenmukaista, että säännös mahdollistaa osittaisen rekisteröinnin, koska monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä voi olla eri segmenttejä erityyppisille liikkeeseenlaskijoille. Lisäksi kaupankäynnin kohteena voi olla hyvin erilaisia rahoitusvälineitä, esimerkiksi osakkeita, joukkovelkakirjoja tai strukturoituja tuotteita (esim. warrantti). Muutos olisi linjassa ESMA:n 4.10.2018 päivittämän Q & A –dokumentin³ sisältämän tulkintakannanoton kanssa.

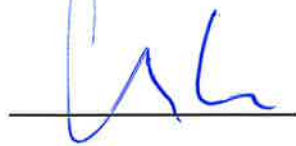
Lopuksi

Annamme mielellämme lisätietoja lausunnossamme esitetyistä seikoista. Pyydämme mahdollisten lisäselvitysten ja -kysymysten osalta olemaan yhteydessä Joona Heinolaan, puh (09) 6166 7202 (joona.heinola@nasdaq.com).

³ESMA70-872942901-38, 4 October 2018, Questions and Answers On MiFID II and MiFIR market structures topics, page 40, Q 8 Registration of a segment of an MTF as an SME growth market.

Helsingissä 19. lokakuuta 2018

NASDAQ HELSINKI OY

Jaakko Raulo

Johtaja

Joona Heinola

Lakimies